

Великдень

Великдень-одне з найдавніших християнських свят. Третього дня по смерті Ісуса Христа, вдосвіта, зійшов Ангел з неба і відвалив камінь від гробу, де лежало Христове тіло. Земля затряслася, а воїки, що стерегли гріб, перелякані втікли до міста. Душа Ісуса Христа злучилася з тілом і Христос вийшов з гробу, або, як ми говоримо: Христос воскрес. Після Різдва найбільшими християнським святом є Великдень, отож підготовку до нього розпочинали задовго до свята. До страстного четверга обов'язково вчищували оселі, прибирали в хатах, прикрашали їх рушниками, вишивками. У четвер пекли жовті "золоті" паски -для Бога. У п'ятницю чи суботу для людей -"білі" паски,-гарно випечений хліб, який символізує вічність людського життя. Невід'ємною частиною

Великоднього свята є писанки. Наші предки вірили, що писанка має магічну силу, старі люди і нині вважають, що вона приносить добро, щастя, захищає людину від усього злого, зцілює від хвороб.

У Великодню неділю, раненько, переважно перед сходом сонця, люди ідуть до церкви. Після короткого богослужіння над гробом, священник кладе плащаницю на престол. Потім відбувається обхід довкола церкви. По обході співають перед зачиненими церковними дверима пісню "Христос воскрес", після чого священник відчиняє хрестом церковні двері: всі входять до церкви і там відправляється воскресна утрєня.

Після Служби Божої освячують паски. Цей акт є чи не найкрасивішим з усіх великодніх: навколо церкви розтавлені сотні різноманітних кошиків зі святковою їжею (паскою, ковбасою, шинкою, маслом, сиром, хроном тощо). На різнокольорових рушниках розставлені усякого роду крашанки та писанки. Кожен з нетерпінням очікує освячення свого кошика. Після цього усі, радісні та веселі, повертаються до своїх домівок. Вдома господар зі свяченим обходить тричі хату та обійстя, щоби все стало повне благодійності Воскресіння. Тоді зі свяченим в руках іде до хати, бажає добра всій родині і кладе свячене на стіл.

Великоднє снідання розпочинається поділом свяченого яйця поміж членами родини із взаємними побажаннями. На Великодні свята, як і на Різдвяні, повинна зібратися вся родина, адже це-"Великий День".

В Україні є звичай "христосування"- обрядового великоднього поцілунку та прощення всіх ворогів. За легендою "христосування" ввела Марія Магдалина. Коли воскрес Ісус Христос, Магдалина зайшла до хати і побачила, що яйця стали червоними. Вона взяла їх і вибігла з хати. Тут зустріла апостолів-учнів Ісуса Христа. Марія роздавала їм фарбовані яйця, радісно викрикуючи "Христос воскрес!" і кожного тричі поцілувала.

Великдень-це також час поминання покійних. Рідні приходять на могили померлих, згадують їх молитвою та добрими словами, а також просять у них прощення. Часто ставлять на могили трохи свяченого, "щоб птахи забрали та занесли покійним". Після святкового сніданку, який розпочинався розподілом одного свяченого яйця на всіх членів родини, люди

збиралися на галявинах біля церкви і співали гаївки. Гаївки- це весняні ігри, які прийшли до нас з сивої давнини і поєднують у собі співи, танок, пантоміму. Вони представляють весняне пробудження природи, початок весняних польових робіт, а також людських почуттів.

У дохристиянський період гаївки виконувалися навколо священних гаїв(від цього і пішла їх назва), а також на пагорбах, а то й на деревах, на дахах.

Матеріал підготувала Неля Лавриненко